

Sada úloh na cvičenie č. 12

Úlohy

1. Formálne skonštruujte deterministický Turingov stroj B , ktorý každý vstup v podobe kódu $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$ prerobí na kód $\langle A' \rangle$ nejakého deterministického Turingovho stroja A' takého, že $L(A') = L(A) \cup \{\varepsilon\}$ a zastaví sa. Môžete predpokladať, že vstupom je „zmysluplný“ kód stroja A .
2. Uvažujme rozhodovací problém daný nasledovne:
Vstup: Kód $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$; slovo $w \in \{0, 1\}^*$.
Výstup: „Áno“ práve vtedy, keď $w^R \in L(A)$.
Zistite, či je uvedený problém rozhodnuteľný. Ak nie, je aspoň rekurzívne vyčísliteľný? Svoje tvrdenia dokážte.
3. Uvažujme rozhodovací problém daný nasledovne:
Vstup: Kód $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$; slovo $w \in \{0, 1\}^*$.
Výstup: „Áno“ práve vtedy, keď $w^R \notin L(A)$.
Zistite, či je uvedený problém rozhodnuteľný. Ak nie, je aspoň rekurzívne vyčísliteľný? Svoje tvrdenia dokážte.
4. Uvažujme rozhodovací problém daný nasledovne:
Vstup: Kód $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$; slovo $w \in \{0, 1\}^*$.
Výstup: „Áno“ práve vtedy, keď stroj A urobí na slove w aspoň 10^{1000} krokov.
Zistite, či je uvedený problém rozhodnuteľný. Ak nie, je aspoň rekurzívne vyčísliteľný? Svoje tvrdenia dokážte.
5. Uvažujme rozhodovací problém daný nasledovne:
Vstup: Kód $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$; slovo $w \in \{0, 1\}^*$.
Výstup: „Áno“ práve vtedy, keď existuje slovo $u \in \{0, 1\}^*$ také, že $w = 10u$ a $u \in L(A)$.
Zistite, či je uvedený problém rozhodnuteľný. Ak nie, je aspoň rekurzívne vyčísliteľný? Svoje tvrdenia dokážte.
6. Uvažujme rozhodovací problém daný nasledovne:
Vstup: Kód $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$; slovo $w \in \{0, 1\}^*$.
Výstup: „Áno“ práve vtedy, keď $10w \in L(A)$.
Zistite, či je uvedený problém rozhodnuteľný. Ak nie, je aspoň rekurzívne vyčísliteľný? Svoje tvrdenia dokážte.
7. Uvažujme rozhodovací problém daný nasledovne:
Vstup: Kód $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$; slovo $w \in \{0, 1\}^*$; kód $\langle q \rangle$ nejakého stavu q stroja A .
Výstup: „Áno“ práve vtedy, keď sa stroj A na vstupe w zastaví v stave q .
Zistite, či je uvedený problém rozhodnuteľný. Ak nie, je aspoň rekurzívne vyčísliteľný? Svoje tvrdenia dokážte.

8. Uvažujme rozhodovací problém daný nasledovne:

Vstup: Kód $\langle A \rangle$ deterministického Turingovho stroja A nad vstupnou abecedou $\{0, 1\}$; slovo $w \in \{0, 1\}^*$; kód $\langle q \rangle$ nejakého stavu q stroja A .

Výstup: „Áno“ práve vtedy, keď sa stroj A na vstupe w zastaví v stave rôznom od q .

Zistite, či je uvedený problém rozhodnuteľný. Ak nie, je aspoň rekurzívne vyčísliteľný? Svoje tvrdenia dokážte.

9. Dokážte, že existuje jazyk, ktorý nemožno s použitím všeobecne platného matematického formalizmu opísať v PDF dokumente vytvorenom pomocou systému L^AT_EX.